

"Evet, şefkatli tavuk cesareti, hamiyetli keçi ıztırarî şecaati gibi fitrî bir heyecan, demir güllede su gibi zulmün burudetli husumet-i kâfiranesine maruz kaldıkça her şeyi parçalar. Rus mojikleri buna şahittir." Açıklar mısınız?

Fitrat: Kelime olarak **yaratılış, tıynet, hilkat** manalarına geliyor. İnsanın mahiyetine takılmış bütün kabiliyet ve kanunların toplamına fitrat denir. Mesela, **görme** ve **işitme** özelliği insan mahiyetinin iki özelliğidir. Bunlar aynı zamanda insan fitratının birer cüzleridir. Yani bu gibi maddi ve manevi özelliklerin ve azaların tamamına fitrat denir.

Üstad Hazretleri fitratın mahiyetini ve şahadetini şu ibareler ile ifade ve izah ediyor:

"Birincisi: Fitrat yalan söylemez. Meselâ, bir çekirdekdeki meyelân-ı nümüvv der ki: 'Sümbülleneceğim, meyve vereceğim.' Doğru söyler. Meselâ, yumurtada bir meyelân-ı hayat var. Der: 'Piliç olacağım.' Biiznillâh olur. Doğru söyler. Meselâ, bir avuç su incimad ile meyelân-ı inbisatı der: 'Fazla yer tutacağım.' Metin demir onu yalan çıkaramaz; sözünün doğruluğu, demiri parçalar. İşte şu meyelânlar, irade-i İlâhiyeden gelen evâmir-i tekvinienin tecellîleridir, cilveleridir."(1)

Üstad Hazretlerinin bu harika ifadesi, fitratın kaynağının ve kapsamının ne olduğunu çok güzel bir şekilde izah ediyor. Yani fitrat, eşyanın mahiyetine İlâhi programla derç edilmiş bütün meyil ve duyguların genel bir ifadesidir.

"Hem darb-ı mesel olmuş, keçi, kurttan havfı, ıztırar vaktinde mukavemete inkılâp eder; boynuzuyla kurdun karnını deldiği vâkidir. İşte harika bir şecaat."

"Fitrî meyelân, mukavemet-sûzdur. Bir avuç su, kalın bir demir gülle içine atılsa, kışta soğuğa mâruz bırakılsa, meyl-i inbisat demiri parçalar."

"Evet, şefkatli tavuk cesareti, hamiyetli keçi ızdırarî şecaati gibi fitrî bir heyecan, demir güllüde su gibi zulmün burudetli husumet-i kâfiranesine maruz kaldıkça, her şeyi parçalar. Rus mojikleri buna şahittir."(2)

Tavuk, yavrusuna olan şefkatinin şiddeti sayesinde cesaret kazanıp, çocuklarına gelecek tehlikeyi vakitte çok korktuğu köpeğe kafa tutabilir. Keçinin kurttan aşırı derecede korkması ve zorda kalınca ona karşı koyması, hatta onu öldürmesi, bir işi başarmada fitratın ya da zaruri hallerin ne denli tesrili bir dinamik olduğunu gösteriyor.

Mojik, köylü kadın demektir; **Rus mojiği** ise, **Rus köylü kadını** manasına geliyor. Rusya'daki rejimin değişmesinde köylü kadınlarının önemli bir rolü olmuş. Halbuki rejim değiştirmek ciddi bir gayret ve cesaret isteyen bir iş olup, kadın gibi ürkek ve nahif kimselerin harcı değildir. Demek köylü kadınlar tavuk ve keçi gibi öyle ızdırari bir hâl kespemişler ki, böyle bir işe öncü olabilmişler.

Bu örneklerin hepsi İslam dünyasının bir gün intibaha geleceği gerçeğine verilen misallerdir.

Üstadımız bahsi bu cümle ile taçlandırmaktadır:

"Bununla beraber imanın mahiyetindeki hârikulâde şehamet, izzet-i İslâmiyenin tabiatındaki âlempesent şecaat, uhuvvet-i İslâmiyenin intibahıyla her vakit mu'cizeleri gösterebilir."(3)

Evet, İslam bir gün uyanacak ve eski haşmet ve şevketine kavuşacaktır. Bu hakikatin tahakkukunda da ızdırari halin bu işi hızlandıracağı ve tetikleyici bir dinamik olacağını ifade etmektedir.

Dipnotlar:

(1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Nokta.](#)

(2) bk. [Sünühat, Rüyanın Zeyli.](#)

(3) bk. [age.](#)